

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wsparcie dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną [wykład], PG_00195449						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2030/2031		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	5	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	10	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Dorota Krzemińska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Przybliżenie (specyfiki) etapu dorosłego życia osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz możliwych dróg jej wsparcia w tym okresie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[E. 11.W.4] Zna i rozumie w pogłębiony sposób kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną	[15559] [E. 11.W.4] Zna i rozumie kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[E. 11.U.4] Potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną	[15671] [E. 11.U.4] Potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[E. 11.K.2] Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	[15748] [E. 11.K.2] Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Różne oblicza i wymiary dorosłości osoby z niepełnosprawnością intelektualną a model medyczny i społeczny niepełnosprawności oraz w kontekście współczesnych perspektyw niepełnosprawności intelektualnej; udaremnienie dorosłości osoby niepełnosprawnej intelektualnie jej możliwe przyczyny / źródła, ich konsekwencje oraz potencjalne drogi przezwyciężania; infanlizacja i jej rodzaje; warunki życia i bytowania osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną a jakość życia; tożsamość kobiet i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie a pełnienie ról społecznych; relacje pomiędzy kobietami i mężczyznami a kwestia bycia parą/ związkiem/ małżeństwem/ bycia rodzicami; dorosłość z niepełnosprawnością intelektualną w doświadczeniu (biograficznym) samych osób niepełnosprawnych, ich bliskich, terapeutów i innych osób wspierających; umocnienie głosu dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz pozna(wa)nie ich perspektywy / oglądu siebie samych i własnych spraw, koncepcji rzeczywistości i własnego życia, sposobu widzenia innych i relacji z nimi wsparcie instytucjonalne i pozainstytucjonalne.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prezentacja/projekt/referat/raport	51.0%	50.0%
	Egzamin ustny	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Cytowska B. (red. naukowa) Dorośli z niepełnosprawnością intelektualną w labiryntach codzienności Analiza badań krytyka podejść propozycje rozwiązań. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2011; http://www.ostoja.org.pl/pliki/Cytowska_B.pdf, pobranie 23.</p> <p>03.2019 Cytowska B. Trudne drogi adaptacji. Watki emancypacyjne w analizie sytuacji dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną we współczesnym społeczeństwie polskim. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012 Kijak R. Dorośli z głębszą niepełnosprawnością intelektualną jako partnerzy, małżonkowie i rodzice. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2017 Krause A., Żyta A., Nosarzewska S., Normalizacja środowiska społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną. Wydawnictwo Edukacyjne AKAPIT, Toruń, 2010 Kruk Lasocka J., Antosz w. Koszula i krawat. Obrazki wylaniającej się dorosłości. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2018 Krzemińska D. Być parą z niepełnosprawnością intelektualną. Studium mikroetnograficzne w kontekście teorii postkolonialnej Homiego K. Bhabhy. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2019 Krzemińska D. Język i dyskurs codzienny osób z niepełnosprawnością intelektualną. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012 Krzemińska D., Lindyberg I. Wokół dorosłości z niepełnosprawnością intelektualną. Teksty rozproszone. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012, 2012 Myśliwczyk I. Uznanie dorosłości człowieka z niepełnosprawnością. Studium socjopedagogiczne narracji osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębszym. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2019 Ramik Mażewska I. Style życia kobiet z niepełnosprawnością intelektualną. Studium socjopedagogiczne. Wydawnictwo Naukowe FREL Warszawa, 2018 Woynarowska A. Niepełnosprawność intelektualna w publicznym i prywatnym dyskursie. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2010</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Adamik J. L'Arche. Wspólnota dla poszukujących. Wydawnictwo M, 2011</p> <p>Goffman E. Instytucje totalne. GWP, Gdańsk, 2011</p> <p>Lista Obecności 2011. Rozmowy z ojcami osób z zespołem Downa. Bardziej kochani, Warszawa, 2011</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.